

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ДВНЗ «УжНУ», ректор
_____ проф. Володимир СМОЛАНКА

_____ 2025 р.

ПРОГРАМА
фахового іспиту
для вступників на навчання для здобуття ОС магістр
за спеціальністю С3 Міжнародні відносини
(ОПП «Країнознавство (мова навчання фахових дисциплін – угорська)»)
(вступ на основі НРК6 / НРК7)

РОЗРОБЛЕНО
Фаховою атестаційною
комісією
зі спеціальності С3
Міжнародні відносини

Голова комісії доц. Любов ПАВЛИШИН

Ужгород – 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) «Країнознавство (мова навчання фахових дисциплін – угорська)» підготовки спеціальності СЗ «Міжнародні відносини»

Прийом абітурієнтів, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр, для здобуття ОС «магістр» за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» проводиться за результатами фахових вступних випробування у формі усного іспиту, яке відбувається у формі співбесіди за нормативною частиною освітньо-професійної програми підготовки бакалавра.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань і практичних умінь і навичок, необхідних для опанування нормативних і варіативних дисциплін за програмою підготовки фахівця бакалавр за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» та іншими спеціальностями «Бакалавр», а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін передбачених навчальним планом для підготовки за бакалавр за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» або інших спеціальностей «Бакалавр» абітурієнти повинні мати базову вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі СЗ «Міжнародні відносини». Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програма вступних випробувань складена на підставі дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра з міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра та має синтетичний характер і інтегрує знання відповідно до професійних вмінь і набутих практичних навичок з проблем міжнародних відносин, світової політики та країнознавства.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

- Країнознавство
- Теорія міжнародних відносин
- Міжнародні відносини та світова політика
- Зовнішня політика України.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Національна держава у міжнародних відносинах. A nemzetállam a nemzetközi kapcsolatokban.
2. Політика безпеки у міжнародних відносинах. A biztonságpolitika a nemzetközi kapcsolatokban.
3. Суверенітет у міжнародних відносинах. A szuverenitás a nemzetközi kapcsolatokban.

4. Характеристика категорії хаосу та анархії. A káosz és az anarchia fogalmai.
5. Поняття національного інтересу. A nemzeti érdek.
6. Аналіз зовнішньої політики. A külpolitika elmélete.
7. Суб'єкти міжнародних відносини. A nemzetközi viszonyok szereplői.
8. Міжнародно-політична думка в античності. Az antik nemzetközi-politikai elmélet.
9. Класична геополітика. A klasszikus geopolitika.
10. Теорія міжнародного права. A nemzetközi jog elmélete.
11. Міжнародна стратегія. A nemzetközi stratégiák.
12. Роль «політики» у системі міжнародних відносин. A politika szerepe a nemzetközi kapcsolatokban.
13. Внутрішня та зовнішня політика у національній державі. Bel- és külpolitika a nemzetállamban.
14. Порівняльний аналіз зовнішньої політики і дипломатії. A külpolitika és a diplomácia összehasonlító elemzése.
15. Характеристика альтернативних теорій міжнародних відносин. Az alternatív elméletek a nemzetközi kapcsolatokban.
16. Країни Західної Європи. Nyugat-Európa országai.
17. Країни Центральної Європи. Közép-Európa országai.
18. Країни Південної Європи. Dél-Európa országai.
19. Країни Північної Африки. Észak-Afrika országai.
20. Країни Центральної Африки. Közép-Afrika országai.
21. Країни Південної Африки. Dél-Afrika országai.
22. Австралії та Нової Зеландії. Ausztrália és Új-Zéland.
23. Країни Близького Сходу. A Közel-Kelet országai.
24. Країни Південної Азії. Dél-Ázsia országai.
25. Країни Східної Азії. Kelet-Ázsia országai.
26. Країни Південно-Східної Азії. Délkelet-Ázsia országai.
27. Канада. Kanada.
28. Сполучених Штатів Америки. Az Amerikai Egyesült Államok.
29. Країни Латинської Америки. Latin-Amerika országai.
30. Країни Південної Америки. Dél-Amerika országai.
31. Українсько-американські дипломатичні відносини. Ukrán-amerikai diplomáciai kapcsolatok.
32. Українсько-угорських дипломатичні відносини. Ukrán-magyar diplomáciai kapcsolatok.
33. Українсько-французьких дипломатичні відносини. Ukrán-francia diplomáciai kapcsolatok.
34. Українсько-словацьких дипломатичні відносини. Ukrán-szlovák diplomáciai kapcsolatok.
35. Українсько-польські дипломатичні відносини. Ukrán-legyel diplomáciai kapcsolatok.
36. Українсько-чеські дипломатичні відносини. Ukrán-cseh diplomáciai kapcsolatok.

- 37.Українсько-сербські дипломатичні відносини. Ukrán-szerb diplomáciai kapcsolatok.
- 38.Українсько-німецькі дипломатичні відносини. Ukrán-német diplomáciai kapcsolatok.
- 39.Українсько-литовські дипломатичні відносини. Ukrán-lett diplomáciai kapcsolatok.
- 40.Українсько-канадські дипломатичні відносини. Ukrán-kanadai diplomáciai kapcsolatok.
- 41.Українсько-китайські дипломатичні відносини. Ukrán-kínai diplomáciai kapcsolatok.
- 42.Українсько-японські дипломатичні відносини. Ukrán-japán diplomáciai kapcsolatok.
- 43.Українсько-турецькі дипломатичні відносини. Ukrán-török diplomáciai kapcsolatok.
- 44.Українсько-індійські дипломатичні відносини. Ukrán-indiai diplomáciai kapcsolatok.
- 45.Українсько-шведські дипломатичних відносин. Ukrán-svéd diplomáciai kapcsolatok.
- 46.Сучасна політична карти світу. A Föld jelenlegi politikai térképe.
- 47.Політична система Чехії. Csehország politikai rendszere.
48. Вишеградська четвірка. A Visegrádi Négyek.
49. Політична система Угорщини. Magyarország politikai rendszere.
50. Політична система Польщі. Lengyelország politikai rendszere.
- 51.Політична система Франції. Franciaország politikai rendszere.
- 52.Політична система США. USA politikai rendszere.
- 53.Політична система Китаю. Kína politikai rendszere.
54. Політична система Канади. Kanada politikai rendszere.
55. Політична система Великої Британії. Nagy Britannia politikai rendszere.
- 56.Політична система Німеччини. Németország politikai rendszere.
- 57.Політична система Італії. Olaszország politikai rendszere.
- 58.Основні напрями зовнішньої політики України у XXI ст. Ukrajna külpolitikájának főbb irányvonalai a XXI. században.
- 59.Нові системи міжнародних відносини після Другої світової війни. Új nemzetközi rendszer jellemzése a II. világháború után.
60. Поняття «холодної» війни. A hidegháború fogalma.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.

Максимальна оцінка за відповідь на набір завдань вступного випробування складає 200 балів (шкала оцінювання від 100 до 200 балів). Кожен вступник отримує екзаменаційний білет, який складається із 3-х питань (всесвітня історія, історія України, історія Угорщини).

Розроблені критерії дають можливість:

- адекватно оцінити виконання студентами питань усного випробування;

- виявити якісний рівень засвоєння теоретичних знань і сформованості вмінь, передбачених програмою;
- зробити відповідний загальний висновок про рівень сформованості у майбутніх фахівців професійної компетентності, про їхню готовність творчо здійснювати фахову діяльність.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (ОСНОВНА)

1. Віднянський С.В., Дрібниця В.О. Всесвітня історія. 4.2 (з 1939 р.).- К., 2000.
2. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. Загальна теорія політики: Навчальний посібник. К.: Кондор-Видавництво, 2017.
3. Дахно І.І. Країни світу / І.І.Дахно. — К.: Мапа, 2004..
4. Дейвіс Норман. Європа: Історія.- К.: Основа, 2000.
5. Дрібниця В.О., Рубльов О.С. всесвітня історія. 4.1 (1914-1939).- К., 2000.
6. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник / І.А.Дубович. — Л.: Літапрес, 2005.
7. Економіка зарубіжних країн. Підручник,- К., 1996.
8. Ігнетьєв П.М. Країнознавство. Країни Азії / П.М.Ігнетьєв. – Чернівці: Книги ХХІ, 2004.
9. Історія сучасного світу. Навчальний посібник / Горбань Ю.А., Петровський В.В., Слюсаренко А.Г. та ін.- К.: Телепресінформ, 2001.
10. Історія європейської інтеграції: навчальний посібник / Овчаренко О.І., Сухушина О. В., Земзюліна Н. І. З історії війн першої половини ХХ століття: деякі питання міжнародних відносин: монографія. Черкаси: Вертикаль, 2021.
11. Країнознавство: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Авт. кол.: Головченко В.І., Дорошко М.С., Ігнатьєв П.М., Кравчук О.А., Кривонос Р.А., Крижанівський В.П., Сербіна Н.Ф.; за заг. ред. Крижанівського В.П., Головченка В.І. — К.: ВПЦ "Київський університет", 2008.
12. Країнознавство : підручник / В. А. Лизогуб. — Харків: Право, 2019.
13. Масляк П.О. Країнознавство. Підручник / П.О.Масляк. - 2-ге вид., випр. - К.: Знання, 2008.
14. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство: теорія та практика. Підручник. — К.: Центр учбової літератури, 2012.
15. Майборода О.М. Етнічність у міжнародній системі / О.М. Майборода. — К. : ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2015.
16. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980-2000 роки): Підручник / Л.Ф.Гайдуков, В.Г.Кремень, Л.В.Губерський та ін.- К.: Либідь, 2001.

17. Міжнародні системи і глобальний розвиток: підручник / В.А. Манжола, О.А. Коппель, М.Г. Капітоненко, та ін.; /за ред. Л.В. Губерського, В.А. Манжоли; КНУ ім. Т. Шевченка. – 2-е вид. Київ: Знання, 2014.
18. Німеччина // Економічна і соціальна географія світу,- К.: НВП "Картографія", 1998.
19. Соснін О.В., Воронкова В.Г., Постол О.Є. Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціальноантропологічні виміри): Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2015.
20. Земзюліна Н., Тітіка О. Країнознавство: навчальний посібник. Електронне видання. 2020.
21. Трохимчук С.В. Політична географія світу / С.В.Трохимчук, О.В.Федунь. – 2 –ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007.
22. Шаповал В.М. Державний лад країн світу.- К.: Український Центр Правничих Студій, 1999
23. Юрківський В.М. Країни світу: Довідник.- К.: Либідь, 1999.
24. Яровий В.І. Історія західних та південних слов'ян у ХХ ст.- К., 1996.. Яровий В.І. Новітня історія країн Східної Європи 40-90-і р.р. ХХ ст.: Курс лекцій: навч. посібник.- К. Либідь, 1997.
25. Яценко Б. Л. Політична географія / Б. Л.Яценко. – К.: НАНУ, 2005.
26. Яценко Б.П. Країнознавство: основи теорії / Б.П.Яценко, В.К. Бабарицька. К.: Либідь, 2009. – 312 с.
27. «Країни світу і Україна»: енциклопедія: в 5 т. / редкол.: А.І. Кудряченко (голова) та ін.; - ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». - Київ: Видавництво «Фенікс», 2017. Режим доступу: <http://ivinas.gov.ua/uk/publikatsiji/entsyklopediia.html>
28. Україна дипломатична – Режим доступу: https://www.gdip.com.ua/menus/view/Ukrayina_diplomaticzna
Національний інститут стратегічних досліджень – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/>
29. Інститут всесвітньої історії НАН України – Режим доступу: <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovidi>
30. Міністерство закордонних справ України – Режим доступу: <http://ivinas.gov.ua/uk/> Організація Об'єднаних Націй – Режим доступу: <http://www.un.org/>
31. Європейський Союз – Режим доступу: <http://europa.eu.int> Рада Європи – Режим доступу: <http://www.coe.int/> ЮНЕСКО – Режим доступу: <http://www.unesco.org/>